

Nazwa kwalifikacji: **Udzielanie pomocy i organizowanie wsparcia osobie niepełnosprawnej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.08**

Wersja arkusza: **X**

Układ graficzny © CKE 2013

**Arkusz zawiera informacje prawnie chronione
do momentu rozpoczęcia egzaminu**

Z.08-X-14.01

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2014

CZĘŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer *PESEL**,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem *PESEL*.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać **1 punkt**.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej **20 punktów**.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

	B	C	D
---	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

	B	C	
---	---	---	---

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru *PESEL* – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Dokonując analizy wysokości renty podopiecznej i sytuacji mieszkaniowej, asystent rozpoznaje sytuację

- A. bytową podopiecznej.
- B. rodzinną podopiecznej.
- C. zdrowotną podopiecznej.
- D. psychiczną podopiecznej.

Zadanie 2.

Asystent pracuje z podopieczną w środowiskowym domu samopomocy. Który rodzaj niepełnosprawności ma podopieczna, kwalifikując się do tego typu pomocy?

- A. Fizyczną lub sensoryczną.
- B. Intelktualną lub fizyczną.
- C. Psychiczną lub intelektualną.
- D. Sensoryczną lub psychiczną.

Zadanie 3.

Jeżeli 20-letnia osoba z niepełnosprawnością otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny oznacza to, że jej stopień niepełnosprawności został określony jako

- A. lekki lub duży.
- B. lekki lub znaczny.
- C. umiarkowany lub duży.
- D. znaczny lub umiarkowany.

Zadanie 4.

U podopiecznego w wyniku urazu rdzenia kręgowego wystąpił niedowład kończyn dolnych. Stan ten nazywa się

- A. triplegią.
- B. paraplegią.
- C. hemiplegią.
- D. monoplegią.

Zadanie 5.

Osoba z niepełnosprawnością chorująca na stwardnienie rozsiane, poruszająca się o kuli, w ramach spędzania wolnego czasu może

- A. jeździć rowerem, oglądać filmy, czytać prasę.
- B. czytać książkę, opalać się na plaży, grać w siatkówkę.
- C. spotkać się z przyjaciółmi, słuchać muzyki, grać w karty.
- D. korzystać z sauny, pójść do filharmonii, uprawiać windsurfing.

Zadanie 6.

Asystent pracuje w środowisku domowym z 10-letnim chłopcem z niepełnosprawnością, którego rodzice większość czasu w ciągu dnia przebywają w pracy. Dziecko jest smutne, często mówi o rodzicach. Deficyt której potrzeby występuje u podopiecznego?

- A. Miłości.
- B. Odpoczynku.
- C. Samorealizacji.
- D. Rozwoju duchowego.

Zadanie 7.

Jeżeli podopieczny pracuje w zakładzie pracy chronionej i wymaga czasowej albo częściowej pomocy innych osób w pełnieniu ról społecznych, to jego stopień niepełnosprawności należy określić jako

- A. lekki.
- B. znaczny
- C. przeciętny.
- D. umiarkowany.

Zadanie 8.

W celu zrefundowania podopiecznemu ambulatoryjnego leczenia specjalistycznego, asystent powinien udać się do

- A. Narodowego Funduszu Zdrowia.
- B. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- C. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
- D. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zadanie 9.

30-letnia osoba z niepełnosprawnością przed wypadkiem pracowała jako przewodnik wycieczek i bardzo lubiła swoją pracę. Obecnie nie pracuje, porusza się na wózku inwalidzkim, nadal ma potrzebę poznawania ludzi i świata. W celu polepszenia jakości jej życia asystent powinien

- A. skontaktować podopieczną z organizacją zajmującą się aktywizacją osób z niepełnosprawnością.
- B. zaproponować podopiecznej czytanie książek i oglądanie filmów o tematyce podróżniczej.
- C. skontaktować podopieczną z osobami poruszającymi się na wózku inwalidzkim.
- D. zaproponować podopiecznej zajęcia w dziennym domu pomocy społecznej.

Zadanie 10.

Samotny podopieczny po leczeniu szpitalnym z powodu zawału mięśnia sercowego, wrócił do domu. Aktualnie czuje się dobrze, samodzielnie przyjmuje leki, wychodzi na spacer, ale musi prowadzić oszczędzający tryb życia. Które z wymienionych działań asystenta, w obecnej sytuacji podopiecznego, są niezbędne?

- A. Prowadzenie ćwiczeń kondycyjnych.
- B. Wykonywanie zabiegów higienicznych w łóżku.
- C. Pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego.
- D. Systematyczne podawanie podopiecznemu zaleconych leków.

Zadanie 11.

Asystent pracuje z podopiecznym mającym problemy trawienne. Przygotowując mu posiłek mięsny powinien

- A. upiec mięso w piekarniku.
- B. usmażyć mięso na oliwie.
- C. ugotować mięso.
- D. udusić mięso.

Zadanie 12.

Asystent pracujący z osobą głuchoniewidomą powinien porozumiewać się z podopiecznym za pomocą alfabetu

- A. Braille'a.
- B. migowego.
- C. palcowego.
- D. dotykowego.

Zadanie 13.

Asystent planując zlecone przez specjalistę ćwiczenia w odciążeniu kończyn dolnych, przygotowuje ćwiczenia

- A. w siłowni.
- B. na basenie.
- C. na rowerze.
- D. w terenie z kijkami.

Zadanie 14.

Podopieczna w wieku 65 lat z zaawansowaną osteoporozą, skarży się na brak ruchomości i silny ból w nadgarstku. Staw jest opuchnięty. Dolegliwości te mogą świadczyć

- A. o złamaniu kości nadgarstka.
- B. o bólach reumatycznych.
- C. o przeciążeniu stawu.
- D. o rwie ramiennej.

Zadanie 15.

Podopieczny chorujący na cukrzycę podczas spaceru zasłabł, jest blady i spocony. Asystent w celu ratowania zdrowia i życia podopiecznego powinien

- A. podać podopiecznemu zimną wodę i posadzić go w cieniu.
- B. podać podopiecznemu słodki napój i zawiadomić pogotowie.
- C. rozluźnić podopiecznemu ubranie i ułożyć w pozycji półwysokiej.
- D. rozpocząć u podopiecznego sztuczne oddychanie i zawiadomić pogotowie.

Zadanie 16.

Wykonując podopiecznemu toaletę twarzy w łóżku, asystent zgodnie z obowiązującą kolejnością, powinien myć

- A. najpierw dokładnie uszy, następnie całą twarz.
- B. oczy od kącika wewnętrznego do zewnętrznego.
- C. najpierw dokładnie twarz, a na końcu przetrzeć oczy.
- D. oczy od kącika zewnętrznego do kącika wewnętrznego.

Zadanie 17.

Asystent pracujący z osobą z niepełnosprawnością po przebytym przed trzema laty udarze mózgu zauważył, że podopieczny nagle poczuł się gorzej, nastąpiło zniesienie czucia po lewej stronie ciała oraz problemy z mową. Objawy te świadczą

- A. o hipoglikemii.
- B. o zawale serca.
- C. o ponownym udarze.
- D. o niedoczynności tarczycy.

Zadanie 18.

Stosując profilaktykę przeciwoleżynową u podopiecznego leżącego należy

- A. zmieniać co dwie godziny pozycje ułożeniowe.
- B. używać bielizny z włókien syntetycznych.
- C. nacierać całe ciało spirytusem.
- D. stosować twardy materac.

Zadanie 19.

Asystent pracuje z osobą z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym. Podopieczny samodzielnie parzy kawę i herbatę, ale często zapomina wyłączyć kuchenkę gazową. Jakie działania powinien podjąć asystent?

- A. Zakupić czajnik elektryczny i zamknąć dopływ gazu.
- B. Przeprowadzić rozmowę na temat bezpieczeństwa.
- C. Zakazać podopiecznemu włączać gaz.
- D. Być jak najczęściej z podopiecznym.

Zadanie 20.

Podopieczny cierpiący na zaburzenia afektywne dwubiegunowe od pewnego czasu mówi o założeniu własnej firmy, zaciąga kredyty w bankach, reaguje rozdrażnieniem na próby powstrzymania go od wpłacenia zaliczki na zakup 20 samochodów, nieregularnie się odżywia, nie śpi, nocami wychodzi na dyskoteki, gdzie często wdaje się w bójki. Stan ten może świadczyć o wystąpieniu u mężczyzny

- A. zaburzeń schizoidalnych.
- B. depresji endogennej.
- C. dystymii.
- D. manii.

Zadanie 21.

Asystent planując zabieg pielęgnacyjny stóp podopiecznego, powinien przygotować

- A. ciepłą wodę, środki higieniczne, nożyczki, cążki do usunięcia skórek.
- B. środki higieniczne, ciepłą wodę, nożyczki, tarkę do usunięcia zrogowaciałego naskórka.
- C. środki higieniczne, cążki do usuwania skórek, tarkę do usuwania zrogowaciałego naskórka, nożyczki.
- D. ciepłą wodę, środki higieniczne, cążki do usuwania skórek, tarkę do usuwania zrogowaciałego naskórka.

Zadanie 22.

Najwłaściwszym sprzętem ortopedycznym dla osoby z zaburzeniami równowagi i koordynacji, poruszającej się samodzielnie, jest

- A. laska.
- B. balkonik.
- C. kula łokciowa.
- D. wózek inwalidzki.

Zadanie 23.

8-letni chłopiec poruszający się za pomocą wózka inwalidzkiego jest mało zaradny, we wszystkich czynnościach stara się go wyręczyć matka, która zrezygnowała z pracy, by opiekować się synem. Chłopiec jest kapryśny, ma postawę roszczeniową. Co ma wpływ na zaistniałą sytuację?

- A. Niedojrzałość dziecka.
- B. Nadopiekuńcza postawa matki.
- C. Brak kontaktów ze sprawnymi rówieśnikami.
- D. Wygórowane oczekiwania matki wobec dziecka.

Zadanie 24.

Asystent pracuje z mężczyzną, który przed wypadkiem był nauczycielem wychowania fizycznego, a obecnie porusza się na wózku inwalidzkim. Jakie działanie powinien podjąć asystent w celu polepszenia jakości życia podopiecznego?

- A. Skontaktować podopiecznego z Fundacją Aktywnej Rehabilitacji.
- B. Zorganizować spotkanie podopiecznego z rodziną.
- C. Zapisać podopiecznego do psychologa.
- D. Dużo czasu spędzać z podopiecznym.

Zadanie 25.

Asystent pracuje z młodą kobietą z niepełnosprawnością, lubiącą muzykę i taniec. Która metoda terapii będzie właściwa dla podopiecznej?

- A. Chromoterapia.
- B. Psychoterapia.
- C. Choreoterapia.
- D. Silwoterapia.

Zadanie 26.

Osoba z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym mieszka w małej wsi nad morzem. Jakie formy spędzania czasu wolnego może jej zaproponować asystent?

- A. Wyjście na basen, spotkania w dziennym domu pomocy społecznej.
- B. Spotkania w kościelnym chórze, pobyt w domu pomocy społecznej.
- C. Pobyt w środowiskowym domu samopomocy, delfinoterapię.
- D. Talasoterapię, udział w warsztatach terapii zajęciowej.

Zadanie 27.

Asystent pracuje z 50-letnią osobą z niedowładem połowicznym po przebytych udarach mózgu, która porusza się za pomocą kuli i ma problemy ze wzrokiem. Jakie formy aktywizacji może jej zaproponować asystent?

- A. Piesze wycieczki, gry planszowe.
- B. Oglądanie telewizji, jazdę na rowerze.
- C. Słuchanie muzyki, spotkania z przyjaciółmi.
- D. Ćwiczenia na siłowni, udział w porankach filmowych w kinie.

Zadanie 28.

Bardzo towarzyski mężczyzna, chorujący na zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa, ze względu na potrzebę kontaktów z ludźmi nadal pracujący jako kierowca, potrzebuje rehabilitacji

- A. społecznej, pedagogicznej, fizycznej.
- B. społecznej, fizycznej, psychologicznej.
- C. fizycznej, zawodowej, psychologicznej.
- D. pedagogicznej, psychologicznej, zawodowej.

Zadanie 29.

Asystent pracuje z osobą niewidomą, która nie używa laski. W celu zapewnienia jej bezpieczeństwa podczas spaceru, asystent powinien

- A. pchać podopieczną przed sobą.
- B. zmusić ją do używania laski podczas wyjść.
- C. pozwolić, by podopieczna trzymała go pod rękę.
- D. pozwolić, by podopieczna szła sama i obserwować, czy nie zagraża jej niebezpieczeństwo.

Zadanie 30.

W celu integracji ze społeczeństwem 16-letniego chłopca z orzeczoną niepełnosprawnością w stopniu lekkim ze względu na upośledzenie narządu ruchu, asystent powinien zaproponować

- A. zajęcia w warsztatach terapii zajęciowej, spotkania z rówieśnikami.
- B. zajęcia w dziennym domu pomocy społecznej, spotkania z sąsiadami.
- C. wycieczki krajoznawcze, zajęcia w środowiskowym domu samopomocy.
- D. wyjścia na spacer ze znajomymi, a także zajęcia w świetlicy terapeutycznej.

Zadanie 31.

Opracowując plan wsparcia dla podopiecznego, asystent powinien kierować się zasadami

- A. uległości, indywidualizacji.
- B. manipulacji, podmiotowości.
- C. ekumenizacji, przedmiotowości.
- D. indywidualizacji, podmiotowości.

Zadanie 32.

Asystent pracuje z osobą z niepełnosprawnością mieszkającą w domu pomocy społecznej. Podopieczny jest w pierwszej fazie choroby Alzheimera. Z jakimi specjalistami będzie kontaktował się asystent opracowując plan kompleksowej pomocy?

- A. Lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej, geriatrą, rehabilitantem, pracownikiem socjalnym.
- B. Lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej, onkologiem, rehabilitantem, logopedą.
- C. Urologiem, lekarzem pierwszego kontaktu, terapeutą zajęciowym, kardiologiem.
- D. Ratownikiem medycznym, geriatrą, laryngologiem, opiekunką środowiskową.

Zadanie 33.

Asystent pracuje w środowisku domowym z samotną osobą z niepełnosprawnością. Podopieczny większość renty przeznacza na leki i opłatę rachunków, brakuje mu funduszy na żywność, ubrania i środki czystości. Do której instytucji powinien zwrócić się o pomoc?

- A. Narodowego Funduszu Zdrowia.
- B. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- C. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
- D. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zadanie 34.

6-letnia dziewczynka z niepełnosprawnością mieszka z rodzicami i czworgiem starszego rodzeństwa. Matka dzieci nie pracuje zawodowo; ojciec jest jedynym żywicielem rodziny. Rehabilitacja dziewczynki pochłania znaczną część budżetu domowego. W celu otrzymania dofinansowania na rehabilitację, rodzina powinna zwrócić się o pomoc do

- A. Polskiego Czerwonego Krzyża.
- B. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- C. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- D. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zadanie 35.

Warsztaty terapii zajęciowej mogą realizować świadczenia

- A. wszystkim chętnym osobom posiadającym orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.
- B. wszystkim zainteresowanym osobom z posiadanym orzeczeniem o dowolnym stopniu niepełnosprawności.
- C. wszystkim zainteresowanym osobom, niezależnie od posiadania niepełnosprawności.
- D. tylko osobom chętnym, które posiadają lekki stopień niepełnosprawności.

Zadanie 36.

Osoba z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, może uczęszczać do

- A. szkoły masowej.
- B. szkoły specjalnej.
- C. ogólnodostępnej szkoły zawodowej.
- D. każdej wybranej przez opiekuna szkoły.

Zadanie 37.

Osoba z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, może podjąć pracę zarobkową

- A. w każdym zakładzie pracy.
- B. w zakładzie pracy chronionej.
- C. w warsztatach terapii zajęciowej.
- D. w zakładzie aktywizacji zawodowej.

Zadanie 38.

Asystent pracuje z osobą z niepełnosprawnością, poruszającą się za pomocą balkonika. W celu ułatwienia jej poruszania się po mieszkaniu asystent powinien

- A. poszerzyć drzwi.
- B. zlikwidować progi.
- C. usunąć wykładzinę.
- D. zamontować podjazd do domu.

Zadanie 39.

Z uwagi na trudności w komunikowaniu się, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych potrzebuje podopieczny

- A. chorujący na osteoporozę.
- B. po amputacji lewego przedramienia.
- C. po przebytym udarze mózgu, z afazją.
- D. w początkowej fazie reumatoidalnego zapalenia stawów.

Zadanie 40.

Osoba z niepełnosprawnością otrzymała od lekarza zlecenie wykonywania ćwiczeń wolnych. Zgodnie z zasadami wykonywania ćwiczeń wolnych, ćwiczenia te podopieczny powinien wykonywać

- A. bez przyrządów.
- B. na podwieszkach.
- C. z wykorzystaniem ciężarków.
- D. na przyrządach, np. na rowerze.

